

BREXIT A SPRAWY CELNE

Informacja dla przedsiębiorców na temat formalności celnych, jakie będą obowiązywać po 29 marca 2019 r. w przypadku bezumownego wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej

I. Informacja wstępna

W dniu 14 listopada 2018 r. zakończone zostały prace nad tekstem umowy o wyjściu Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej. Umowa przewiduje okres przejściowy, obejmujący m.in. zasadę „stand still” (utrzymanie stanu obecnego) w kontekście obrotu towarowego. Uzgodniony okres przejściowy trwać będzie od dnia wyjścia Wielkiej Brytanii, tj. od 29 marca 2019 r. do końca 2020 r., z możliwością przedłużenia. W tym czasie zachowane zostaną dotychczasowe zasady obrotu towarowego (brak kontroli i ograniczeń). Jeśli jednak umowa wyjścia nie uzyska akceptacji Parlamentu Wielkiej Brytanii, co jest wysoce prawdopodobne, a także akceptacji UE i jej państw członkowskich, realne jest tzw. „twarde wyjście” Wielkiej Brytanii, tj. wyjście bez umowy już z dniem 29 marca 2019 r.

W przypadku wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej bez umowy, od dnia 30 marca 2019 r. w obrocie celnym z Unią Europejską będą stosowane przepisy celne jak dla krajów trzecich, tj. krajów niebędących członkami UE.

Opuszczenie przez to państwo struktur UE, wpłynie na firmy, które prowadzą bezpośrednią wymianę handlową z partnerami brytyjskimi oraz wspomagają przepływ towarów w łańcuchu logistycznym.

Dla tych podmiotów oznacza to stosowanie standardowych formalności celnych w przypadku wywozu lub przywozu towarów. W tym celu konieczne jest pilne podjęcie działań celem przygotowania się do stosowania operacji celnych. Będzie to oznaczać m. in. konieczność dopełnienia standardowych formalności celnych, w tym m. in. (dla podmiotów dotąd niedokonujących takich formalności) obowiązek: zarejestrowania się w usłudze e-Klient i nadanie numeru EORI (*Economic Operator Registration Index*), składania zgłoszeń i deklaracji celnych, oraz płacenia należności celnych i podatkowych (VAT i akcyza). Stworzy to nową sytuację prawną w porównaniu z obecną, kiedy nie obowiązują formalności celne i kontrole graniczne w handlu towarami unijnymi pomiędzy Wielką Brytanią, a pozostałymi krajami członkowskimi UE.

Aby pomóc przedsiębiorcom i operatorom działającym na rynku transportowo-spedycyjno-logistycznym, w przygotowaniu się do nowej sytuacji, zwłaszcza tym, którzy dotychczas prowadzili wymianę handlową wyłącznie z kontrahentami z państw członkowskich UE, Krajowa Administracja Skarbowa (KAS) przypomina o podstawowych zasadach i formalnościach celnych obowiązujących w obrocie towarowym z państwami trzecimi (a więc państwami spoza UE).

II. Formalności celne

1. Rejestracja

Przedsiębiorca, który obecnie wywozi lub przywozi towary do/z Wielkiej Brytanii i który do tej pory nie realizował formalności celnych, będzie musiał zarejestrować się w usłudze e-Klient i uzyskać numer EORI.

Numer EORI jest niezbędny do dokonywania zgłoszeń celnych i składania deklaracji. Przedsiębiorcy, którzy posiadają już numer EORI nie powinni występować ponownie o jego nadanie, natomiast firmy objęte skutkami brexitu, które takiego numeru nie posiadają, powinny uzyskać ten numer. Numer EORI uzyskuje się w ramach rejestracji w usłudze e-Klient. Usługa e-Klient dostępna jest na portalu www.puesc.gov.pl, szczegółowy proces rejestracji w usłudze e-Klient i uzyskania numeru EORI dostępny jest w zakładce EORI pod adresem <https://puesc.gov.pl/web/puesc/eori>.

Zasadą jest, że rejestracji przedsiębiorcy w celu uzyskania numeru EORI może dokonać zarejestrowana w PUESC osoba fizyczna (np. przedstawiciel, upoważniony pracownik podmiotu gospodarczego).

Osoby fizyczne zarejestrowane już w usłudze e-Klient w sposób uproszczony (na potrzeby AIS/INTRASTAT) powinny dokonać aktualizacji rejestracji i potwierdzić swoją tożsamość w najbliższym urzędzie celno-skarbowym lub oddziale celnym a następnie dokonać rejestracji przedsiębiorcy i reprezentacji w sposób opisany na portalu PUESC.

W celu przyspieszenia procedury rejestracji możliwe jest też zlecenie przeprowadzenia procedury uzyskania numeru EORI doświadczonemu w tym zakresie profesjonalnemu przedstawicielowi celnemu (szczególne ułatwienia dotyczące rejestracji upoważnień przysługują przedstawicielom posiadającym status upoważnionego przedsiębiorcy AEO lub pozwolenia na uproszczenia). W tym celu należy udzielić przedstawicielowi upoważnienia do złożenia wniosku o rejestrację/aktualizację danych podmiotu w SISC w sprawie uzyskania numeru EORI.

2. Wprowadzenie towarów na obszar celny UE

Bezpośredni przywóz towarów do Polski z Wielkiej Brytanii może wiązać się z koniecznością elektronicznego składania danych bezpieczeństwa, tj. przywozowych deklaracji skróconych dla celów analizy ryzyka. Deklaracje te są składane z wykorzystaniem systemu AIS/ICS.

3. Procedura tranzytu

Co do zasady, towary powinny się przemieścić z Wielkiej Brytanii do Polski w ramach procedury tranzytu. Od przedsiębiorcy zależeć będzie wybór jednej z dwóch możliwych procedur: wspólnej procedury tranzytowej w systemie NCTS (w Polsce pod nazwą NCTS2) lub procedury TIR. W przypadku wspólnej procedury tranzytowej zabezpieczenie tranzytowe powinno obejmować obszar Wielkiej Brytanii. W Polsce należy pamiętać o prawidłowym

zakończeniu operacji tranzytowej w urzędzie celnym przeznaczenia, gdyż w przeciwnym przypadku może dojść do sytuacji poboru długu celnego z tytułu nieprawidłowości.

4. Czasowe składowanie

Sprowadzone towary nieunijne należy przedstawić organom celnym – powiadomić o ich przybyciu i dostępności do kontroli celnej. Od tego momentu towary, do czasu ich dopuszczenia do obrotu, są czasowo składowane. Towary mogą być czasowo składowane w magazynie czasowego składowania, a w przypadku, gdy towary będą zgłoszone do procedury nie później niż 3 dni po ich przedstawieniu i nie później niż 6 dni po zakończeniu procedury tranzytu w systemie uproszczeń, towary mogą być czasowo składowane w innych miejscach wyznaczonych lub uznanych przez organy celne. Miejsca uznane to miejsca, w których następuje przedstawienie towarów. Dla towarów wprowadzanych do magazynu czasowego składowania wymagane jest złożenie deklaracji do czasowego składowania w systemie AIS/IMPORT.

5. Procedura dopuszczenia do obrotu

Przywóz towarów spoza Unii Europejskiej będzie wymagał objęcia ich procedurą celną. W celu swobodnego dysponowania towarami na terytorium Unii Europejskiej należy objąć towar procedurą dopuszczenia do obrotu. Zastosowanie mogą mieć także procedury specjalne określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającym Unijny Kodeks Celny (UKC).

6. Wprowadzenie towarów poza obszar celny UE

6.1. Dane bezpieczeństwa

Wszystkie towary wywożone z obszaru celnego UE są objęte analizą ryzyka w zakresie danych bezpieczeństwa i ochrony. Dane te, co do zasady są składane wraz ze zgłoszeniem wywozowym.

6.2. Procedura wywozu

Towary unijne w wymianie handlowej wywożone z Polski do Wielkiej Brytanii muszą zostać zgłoszone do procedury wywozu. Zgłoszenie wywozowe składa się w formie elektronicznej do systemu AES/ECS2. Zgłoszenia wywozowe z wykorzystaniem formularza papierowego mogą być składane wyłącznie przez podróżnych, w procedurze awaryjnej w urzędzie wywozu lub w razie awarii aplikacji lub sieci teleinformatycznej po stronie zgłaszającego. Szczegółowe zasady dokonywania zgłoszeń wywozowych są opisane w [„Instrukcji w zakresie obsługi w Systemie AES”](#) oraz w [„Instrukcji wypełniania zgłoszeń celnych AIS/IMPORT, AES/ECS2, NCTS2”](#). Zgłoszenie wywozowe można przesłać wraz z przedstawieniem towaru lub przed przedstawieniem towarów. Zgłoszenie wywozowe można również złożyć w trybie retrospektywnym.

Przesyłane w formie elektronicznej zgłoszenie wywozowe (komunikat IE 515), jak również ewentualne jego sprostowanie i unieważnienie, muszą być podpisane przez składającego z wykorzystaniem jednego z dopuszczalnych podpisów elektronicznych.

Zgłoszenie wywozowe (komunikat IE515) jest składane do urzędu wywozu. Towar zwolniony do procedury przemieszcza się do urzędu wyprowadzenia, który potwierdza jego wyprowadzenie poza obszar celny UE. Potwierdzeniem zakończenia procedury wywozu jest komunikat elektroniczny IE599 podpisany elektronicznie przez urząd wyprowadzenia, stanowiący także dowód dla organu podatkowego w zakresie zastosowania 0% stawki VAT. Dokument ten należy przechowywać w księgowości w postaci elektronicznej jak każdy inny dokument księgowy. Wszelkie nieuprawnione zmiany w dokumencie spowodują utratę jego autentyczności.

7. Procedura tranzytu po procedurze wywozu

Co do zasady, towary o statusie unijnym powinny się przemieścić z Polski do Wielkiej Brytanii w ramach procedury tranzytu. Od przedsiębiorcy zależy będzie wybór jednej z dwóch możliwych procedur: wspólnej procedury tranzytowej w systemie NCTS lub procedury TIR. W przypadku wspólnej procedury tranzytowej zabezpieczenie tranzytowe powinno obejmować obszar Wielkiej Brytanii. W Wielkiej Brytanii należy pamiętać o prawidłowym zakończeniu operacji tranzytowej w urzędzie celnym przeznaczenia, gdyż w przeciwnym przypadku może dojść do sytuacji poboru długu celnego z tytułu nieprawidłowości.

8. Szczególny przypadek – przewóz towarów o statusie unijnym do Irlandii przez obszar Wielkiej Brytanii

W celu uniknięcia formalności importowych w Irlandii wymagane jest potwierdzanie unijnego statusu celnego towarów. Przedsiębiorca może tego dokonać poprzez:

- zastosowanie tzw. wewnętrznego tranzytu (T2) w systemie NCTS2, lub
- uzyskanie potwierdzenia statusu (T2L) w systemie AES/STATUS.

W przypadku wewnętrznego tranzytu (T2) zabezpieczenie tranzytowe powinno obejmować obszar Wielkiej Brytanii, a w Irlandii należy pamiętać o prawidłowym zakończeniu operacji tranzytowej w urzędzie celnym przeznaczenia, gdyż w przeciwnym przypadku może dojść do sytuacji poboru długu celnego z tytułu nieprawidłowości.

9. Wypełnianie zgłoszenia celnego

Objęcie towarów procedurą celną następuje poprzez dokonanie zgłoszenia celnego organowi celnemu.

Podstawowymi warunkami umożliwiającymi podmiotom dopełnianie wymaganych formalności w obszarze związanym ze składaniem deklaracji i zgłoszeń celnych jest:

- a) posiadanie aplikacji umożliwiających przesłanie elektronicznych komunikatów do właściwego systemu (AIS/ICS, AIS/IMPORT, AES/ECS2, NCTS2),

- b) zbudowanych zgodnie ze specyfikacjami technicznymi dla przedsiębiorców udostępnionymi na stronach <https://puesc.gov.pl/>,
- c) dopełnienie formalności rejestracyjnych związanych z usługą e-Klient, w tym uzyskanie przez podmiot numeru EORI;
- d) dysponowanie przez osobę fizyczną, która w imieniu podmiotu będzie przesyłała komunikaty do właściwego systemu narzędziem do ich elektronicznego podpisywania.

Zgłoszenia celnego przedsiębiorca może dokonać samodzielnie lub przez przedstawiciela (np. agenta celnego, agencję celną), który dokona takiego zgłoszenia. Przedstawicielstwo może być bezpośrednie – w tym przypadku przedstawiciel celny działa w imieniu i na rzecz innej osoby, lub pośrednie – w tym przypadku przedstawiciel celny działa we własnym imieniu, lecz na rzecz innej osoby. Przedstawiciel musi mieć siedzibę na obszarze celnym Unii.

Przedsiębiorcy, którzy rozpoczynają dopiero swoją działalność w zakresie obrotu towarowego z krajami spoza Unii Europejskiej powinni rozważyć możliwość korzystania z usług profesjonalnych przedstawicieli (przynajmniej do czasu nabycia doświadczenia). Można dokonać wyboru, tj., czy składać zgłoszenia celne np. poprzez agencję celną, przewoźnika, agencję logistyczną, samodzielnie. W przypadku samodzielnego dokonywania zgłoszeń, przedsiębiorca musi posiadać odpowiednie aplikacje dla potrzeb wysyłania komunikatów do celnych systemów operacyjnych.

Zgłaszający, czyli osoba, która składa zgłoszenie importowe we własnym imieniu (przedsiębiorca działający bez przedstawiciela albo działający przez przedstawiciela bezpośredniego albo przedstawiciel pośredni) musi mieć siedzibę na obszarze celnym UE (wyjątki od powyższego obowiązku zostały określone w UKC, niemniej jednak nie dotyczą regularnie dokonywanych zgłoszeń celnych do procedury dopuszczenia do obrotu).

Zgłoszenie celne wypełnia się zgodnie z Instrukcją wypełniania zgłoszeń celnych, dostępnej na platformie PUESC:

<https://puesc.gov.pl/documents/10180/19224/Instrukcja+wype%C5%82niania+zg%C5%82osze%C5%84%20AISIMPORT+AESECS2+NCTS2+wersja+2.0.pdf/27c6c55c-d28f-4d0f-86ef-eb835a017b94>, która zawiera wskazówki, jakie dane należy umieścić w poszczególnych polach i które pola musi wypełnić zgłaszający oraz jakie dokumenty i pozwolenia winien posiadać. W zgłoszeniu celnym określa się kwoty należności celnych oraz podatkowych, które wymagane są w związku z przywozem towarów z terytorium Wielkiej Brytanii na terytorium Polski.

10. Należności celne

Należności celne przywozowe ustala się na podstawie Unijnej Taryfy Celnej, która obejmuje Nomenklaturę scaloną, tj. usystematyzowany wykaz towarów z przypisanymi do nich 8

cyfrowymi kodami CN oraz stawkami konwencyjnymi i w niektórych przypadkach stawkami autonomicznymi.

Nomenklatura scalona jest co roku zmieniana w drodze rozporządzenia wykonawczego Komisji Europejskiej, które jest publikowane w Dzienniku Urzędowym UE nie później niż do 31 października danego roku i obowiązuje od 1 stycznia roku następnego.

Na podstawie Nomenklatury scalonej ustalana jest podstawowa stawka celna mająca zastosowanie do towarów przywożonych z dowolnego państwa trzeciego na terytorium Unii. Podstawową stawką celną, jest stawka konwencyjna lub stawka autonomiczna, jeżeli jest niższa od konwencyjnej. Ta podstawowa stawka celna jest określona, jako stawka erga omnes.

Przykład:

Dla garniturów z wełny lub cienkiej sierści zwierzęcej klasyfikowanych do kodu CN 6203 11 00 przywożonych z dowolnego kraju trzeciego obowiązuje stawka erga omnes w wysokości 12 %.

Poza stawkami wynikającymi z Nomenklatury scalonej do wymiany towarowej zastosowanie mogą mieć środki taryfowe ustanowione innymi przepisami. W celu stosowania tych innych środków taryfowych do Nomenklatury scalonej dodane zostały podpodziały identyfikowane przez 9 i 10 cyfrę, które wraz z numerem kodu CN stanowią numery kodów TARIC.

11. Środki taryfowe

11.1. Stawki celne

→ **preferencyjne stawki** (obniżone w stosunku do stawki podstawowej określone w umowach

lub jednostronnie przyjęte przez Unię w stosunku do niektórych krajów lub terytoriów lub grup takich krajów lub terytoriów.

Przykład:

Dla ww. garniturów z wełny lub cienkiej sierści zwierzęcej klasyfikowanych do kodu TARIC 6203 11 00 00 w ramach Generalnego Systemu Preferencji (GSP) ustanowiona została stawka preferencyjna w wysokości 9,6%. Stawka ta ma zastosowanie wyłącznie do towarów pochodzących z krajów korzystających z tego systemu, tj. m.in. Indii, Indonezji, Wietnamu, Bangladeszu. Ww. garnitury, pochodzące z innych krajów, np. Chin nie mogą korzystać ze stawki w ramach GSP. Stosowanie stawek preferencyjnych w podanym przykładzie uwarunkowane jest spełnieniem warunku bezpośredniego przywozu oraz udokumentowaniem [pochodzenia towaru](#), tj. przedstawieniem wystawionego przez odpowiednie władze w kraju eksportu świadectwa na Formularzu A lub oświadczenia o pochodzeniu, sporządzonego przez zarejestrowanego eksportera z kraju GSP posługującego się numerem REX.

W przypadku dysponowania tym drugim dowodem pochodzenia należy przed dokonaniem zgłoszenia towarów do dopuszczenia do obrotu upewnić się na ogólnodostępnej stronie

internetowej: (http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/eos/rex_validation.jsp?Lang=en)
czy eksporter jest zarejestrowany w systemie REX.

→ **autonomiczne środki** przewidujące obniżenie należności celnych lub zwolnienie z należności celnych, np. zawieszenia taryfowe.

Przykład:

Dla podstaw do telewizora z uchwytemi lub bez do zamocowanie i unieruchomienia obudowy/skrzynki telewizora z topionego kwarcu lub innej krzemionki klasyfikowanych do kodu TARIC 7020 00 10 10, na podstawie rozporządzenia Rady (UE) nr 1387/2013 z dnia 17.12.2013 r. zawieszającego cła autonomiczne unijnej taryfy celnej na niektóre produkty rolne i przemysłowe, oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1344/2011 (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 201 z późn. zm.) ustanowione zostało autonomiczne zawieszenie poboru stawek celnych do 0%

→ **inne środki taryfowe przewidziane w przepisach unijnych dotyczących rolnictwa, handlu lub innych dziedzin**, np. cła antydumpingowe, które pobierane są niezależnie od stawki podstawowej.

Przykład:

Dla modułów lub paneli fotowoltaicznych z krzemu monokrystalicznego klasyfikowanych do kodu TARIC 8541 40 90 49 - zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2017/1570 z dnia 15 września 2017 r. zmieniającym rozporządzenie wykonawcze (UE) 2017/366 i rozporządzenie wykonawcze (UE) 2017/367 nakładającym ostateczne cła antydumpingowe i wyrównawcze na przywóz modułów fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego i głównych komponentów (tj. ogniw) pochodzących lub wysyłanych z Chińskiej Republiki Ludowej i uchylającym decyzję wykonawczą 2013/707/UE potwierdzającą przyjęcie zobowiązania złożonego w związku z postępowaniem antydumpingowym i postępowaniem antysubsydyjnym dotyczącym przywozu modułów fotowoltaicznych z krzemu krystalicznego i głównych komponentów (tj. ogniw) pochodzących lub wysyłanych z Chińskiej Republiki Ludowej na okres obowiązywania środków ostatecznych ustanowione zostało ostateczne cło antydumpingowe w wysokości od 36,2 % do 53,4 %.

Unijna Taryfa Celna obejmuje również **uprzywilejowane traktowanie** w zakresie stawki podstawowej, preferencyjnych środków taryfowych lub innych środków, z których mogą korzystać niektóre towary **ze względu na ich rodzaj lub końcowe przeznaczenie**.

Przykład:

Dla oleju sojowego, surowego, nawet odgumowanego do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi, klasyfikowanego do kodu CN 1507 10 10 ustanowiona została stawka niepreferencyjna dla końcowego przeznaczenia, jak wymieniona w ww. opisie, w wysokości 3,2%.

Zastosowanie tej obniżonej stawki podlega warunkom określonym w przepisach Unii, w tym wymaga posiadania pozwolenia na procedurę końcowego przeznaczenia. Jednocześnie towary korzystające z uprzywilejowanego traktowania taryfowego ze względu na końcowe przeznaczenie podlegają kontroli celnej w zakresie ich użytkowania.

Stosowanie obniżonych środków taryfowych może być ograniczone do określonej ilości przywożonych towarów - **kontyngentów taryfowych**.

Przykład:

Dla mrożonych filetów z mintaja do przetwórstwa klasyfikowanych do kodu TARIC 0304 75 00 10, na podstawie rozporządzenia Rady (UE) 2015/2265 z dnia 7 grudnia 2015 r. otwierającego autonomiczne unijne kontyngenty taryfowe na niektóre produkty rybołówstwa w latach 2016–2018 i określającego sposób zarządzania tymi kontyngentami (Dz.U. L 322 z 08.12.2015 r.) dla końcowego przeznaczenia określonego w ww. rozporządzeniu ustanowiona została stawka celna w wysokości 0%, która jest dostępna wyłącznie w ramach kontyngentu taryfowego.

Wniosek o przydział kontyngentu składa się na zgłoszeniu celnym poprzez wskazanie numeru porządkowego kontyngentu. Kontyngentami taryfowymi zarządza Komisja Unii Europejskiej zgodnie z chronologicznym porządkiem przyjmowania według dat przyjęcia zgłoszeń celnych do procedury dopuszczenia do obrotu, dokonuje przyznania wnioskowanych ilości, które mają być objęte kontyngentem taryfowym

Informacje o wszystkich środkach taryfowych mających zastosowanie do wymiany towarowej pomiędzy krajami trzecimi i Unią Europejską znajdują się w elektronicznej Zintegrowanej Taryfie UE TARIC.

W Polsce prowadzona jest przeglądarka taryfowa „Informacyjny System Zintegrowanej Taryfy Celnej – [ISZTAR 4](#)”, w której prezentowane są dane z bazy TARIC oraz polskie dane informacje w zakresie podatku VAT i akcyzy, a także niektóre krajowe środki pozataryfowe niezintegrowane w bazie TARIC.

Stosowanie środków taryfowych odbywa się na podstawie klasyfikacji taryfowej, czyli właściwego dla danego towaru kodu CN lub TARIC. W przeglądarce ISZTAR 4 dostępne są również informacje niezbędne dla ustalenia prawidłowej klasyfikacji taryfowej:

- uwagi do sekcji i działów Nomenklatury scalonej,
- Noty wyjaśniające do Systemu Zharmonizowanego (HS), którego rozwinięciem jest Nomenklatura scalona (pierwsze 6 cyfr w kodzie CN to kod HS),
- Noty wyjaśniające do CN,
- rozporządzenia klasyfikacyjne wydane przez Komisję UE,
- orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości UE,
- opinie.

Wszystkie wyżej wymienione informacje są dowiązane do poszczególnych kodów Wspólnej Taryfy celnej. Wyszukiwanie w bazie TARIC lub Isztar 4 może odbywać się poprzez przeglądanie drzewa nomenklatury wg opisu lub kodu.

Przeglądarka Isztar 4 umożliwia również dostęp do bazy EBTI, tj. zbioru **wiążących informacji taryfowych (decyzje WIT)** wydawanych przez poszczególne państwa członkowskie odnośnie klasyfikacji określonego towaru do kodu CN lub TARIC. Decyzje WIT dostarczają wielu praktycznych przykładów, w jaki sposób należy dokonywać prawidłowej klasyfikacji towarów. Posiadacz decyzji WIT przy dokonywaniu formalności celnych jest zobowiązany do jej stosowania, ale jednocześnie decyzja WIT są związane organy celne, tym samym decyzja WIT stanowi gwarancję pewności, co do stosowanej klasyfikacji taryfowej. W Polsce decyzje WIT wydaje Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Warszawie.

12. Wartość celna

Cła wyrażone w postaci stawek procentowych oblicza się od **wartości celnej**. Wartość celna to wartość transakcyjna, tj. cena faktycznie zapłacona lub należna za towar, gdy został on sprzedany w celu wywozu na obszar celny Unii, w razie potrzeby skorygowana. Cena faktycznie zapłacona lub należna to całkowita płatność, która została lub ma zostać dokonana przez kupującego sprzedającemu lub przez kupującego stronie trzeciej na korzyść sprzedającego za przywożone towary i obejmująca wszystkie płatności, które zostały lub mają zostać dokonane, jako warunek sprzedaży przywożonych towarów.

W celu określenia wartości celnej, do ceny faktycznie zapłaconej lub należnej za towary dodaje się, o ile nie zostały już w niej ujęte:

- prowizje i koszty pośrednictwa, z wyjątkiem prowizji od zakupu,
- koszt pojemników, jeżeli na potrzeby celne są one traktowane, jako stanowiące całość z danymi towarami,
- koszt pakowania obejmujący zarówno robociznę, jak i materiały,
- materiały, komponenty, części i podobne elementy, które stanowią część składową lub przynależność przywożonych towarów,
- narzędzia, matryce, formy i podobne elementy użyte przy produkcji przywożonych towarów,
- materiały zużyte przy produkcji przywożonych towarów,
- prace inżynierskie, badawcze, artystyczne i projektowe oraz plany i szkice, wykonywane poza Unią i niezbędne do produkcji przywożonych towarów,
- honoraria, tantiemy autorskie i opłaty licencyjne, które kupujący musi opłacić bezpośrednio lub pośrednio, jako warunek sprzedaży wycenianych towarów,

- wartość jakiegokolwiek części dochodu z dalszej odsprzedaży przywożonych towarów, dysponowania nimi lub ich użytkowania, która przypada bezpośrednio lub pośrednio sprzedającemu,
- koszty transportu i ubezpieczenia oraz opłaty załadunkowe i manipulacyjne związane z transportem przywiezionych towarów, które zostały poniesione do miejsca wprowadzenia towarów na obszar celny UE.

Koszty transportu to wszystkie koszty, niezależnie czy stanowią koszty główne czy dodatkowe, które zostały poniesione w związku z przewozem sprowadzonych towarów z miejsca ich wysyłki do UE, np. opłata za zmianę trasy transportu przesyłki, koszty wynajęcia środka transportu, koszty magazynowania/przechowywania towarów przed i w trakcie ich transportu.

Przykład:

Firma A sprzedaje towary firmie B. Firma przewozowa F transportuje towary z kraju trzeciego X do UE. Podczas transportu firma przewozowa F przerywa transport w kraju trzecim w celu przeładowania towaru z jednego środka transportu na dalekomorski statek. Ponieważ statek ten nie przyłynął w wyznaczonym czasie, zakupione towary muszą być przechowywane w magazynie portowym. Następnego dnia towary te są załadowywane na dalekomorski statek i płyną do UE. Koszty przechowywania/magazynowania tych towarów w magazynie portowym są typowymi kosztami poniesionymi podczas transportu towarów, a tym samym podlegają doliczeniu do wartości celnej towaru.

Jeżeli elementy wykorzystywane do ustalenia wartości celnej towarów wyrażone są w walucie innej niż PLN, to należy dokonać odpowiednich przeliczeń z zastosowaniem właściwych kursów walut. W Polsce dla ustalania wartości celnej wykorzystuje się bieżące kursy średnie walut obcych w złotych, wyliczane i ogłaszane przez Narodowy Bank Polski. Zasadą jest, że bieżące kursy średnie walut obcych w złotych, wyliczone w przedostatnią środę miesiąca i ogłoszone przez NBP w tym samym dniu lub w dniu następnym obowiązują przez cały następny miesiąc.

13. Podatki od importu

Przedsiębiorcy, na których ciąży obowiązek uiszczenia cła, również w przypadku, gdy na podstawie przepisów celnych importowany towar jest zwolniony od cła albo cło na towar zostało zawieszona, w części lub w całości, albo zastosowano preferencyjną, obniżoną lub zerową stawkę celną, są zobowiązani do obliczenia i wykazania w zgłoszeniu celnym kwoty podatku VAT. Podstawowa stawka podatku VAT wynosi 23 %. W przypadku importu wyrobów akcyzowych i samochodów osobowych podatnik jest obowiązany w zgłoszeniu obliczyć i wykazać kwotę podatku akcyzowego z uwzględnieniem stawek akcyzy określonych w ustawie z dnia 6.12.2008 r. o podatku akcyzowym (Dz.U. z 2017 r., poz. 43 z późn. zm.).

14. Ograniczenia pozataryfowe

Towar dopuszczany jest do obrotu, jeżeli spełnia wymagania określone w odrębnych przepisach, dotyczące m.in.: ochrony własności intelektualnej, bezpieczeństwa produktów, CITES.

Bezpieczeństwo większości produktów nieżywnościowych, takich jak np. zabawki, maszyny, wyroby medyczne, wymaga od importera przedstawienia dokumentów gwarantujących, że towary spełniają określone wymagania i nie stanowią zagrożenia dla konsumentów. Wymagania zwykle dotyczą zarówno konstrukcji czy składu chemicznego towarów, jak również ich prawidłowego oznakowania oraz dostępności odpowiedniej dokumentacji towarzyszącej i instrukcji użytkowania. Na przykład, na wyrobie podlegającym obowiązkowi oceny zgodności umieszcza się oznakowanie CE, dla którego wystawiana jest również deklaracja zgodności potwierdzająca dokonanie takiej oceny, w niektórych wypadkach przy udziale jednostki notyfikowanej, której numer stanowi wtedy integralną część oznakowania.

Zakazany jest przewóz towarów naruszających prawa **własności intelektualnej** - chronione są znaki towarowe, wzory przemysłowe i wzory użytkowe, prawa autorskie i pokrewne, patenty na wynalazki, nazwy handlowe, topografie układu scalonego, oznaczenia geograficzne i nazwy pochodzenia, prawa do ochrony odmian roślin. Organy celne dokonują zatrzymania towarów podejrzanych o naruszenie praw własności intelektualnej, tj. sfałszowanych i pirackich.

Niedozwolone jest wprowadzenie na rynek UE towarów objętych Konwencją Waszyngtońską **CITES**, tj. zagrożonych gatunków zwierząt i roślin jak również przedmiotów z nich wykonanych (kość słoniowa, plastry ze sproszkowanej kości tygrysy, torebki ze skóry węża i krokodyla). Przewóz okazów chronionych gatunków lub wykonanych z nich wyrobów bez zezwolenia zagrożony jest karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat i konfiskatą.

15. Wybrane instytucje prawa celnego i podatkowego pozwalające korzystać z uproszczeń i ułatwień w realizacji obrotu towarowego

15.1. Status Upoważnionego Przedsiębiorcy – AEO (Authorised Economic Operator)

Status upoważnionego przedsiębiorcy obejmuje następujące rodzaje pozwoleń:

- a) upoważniony przedsiębiorca w zakresie uproszczeń celnych, które umożliwia mu korzystanie z niektórych uproszczeń zgodnie z przepisami prawa celnego – **AEOC**;
- b) upoważniony przedsiębiorca w zakresie bezpieczeństwa i ochrony, które uprawnia do korzystania z ułatwień dotyczących bezpieczeństwa i ochrony – **AEOS**.

Można jednocześnie posiadać oba rodzaje pozwoleń AEOC/AEOS, organ celny wydaje w takiej sytuacji jedno łączne pozwolenie – AEOF.

Kto może ubiegać się o status AEO ?

O status AEO może ubiegać się przedsiębiorca, który w ramach swojej działalności gospodarczej zajmuje się działaniami regulowanymi przepisami prawa celnego.

Status upoważnionego przedsiębiorcy udzielany jest na wniosek. Osoba, która zamierza ubiegać się o status upoważnionego przedsiębiorcy (AEO), powinna dysponować numerem EORI.

Kryteria przyznawania statusu AEO

Kryteria określone zostały w art. 39 UKC i obejmują:

- a) **przestrzeganie przepisów prawa** – brak poważnego naruszenia lub powtarzających się naruszeń przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych, w tym brak skazania za poważne przestępstwo karne związane z działalnością gospodarczą wnioskodawcy;
- b) **odpowiedni system zarządzania ewidencją handlową oraz - w stosownych przypadkach transportową** - wykazanie przez wnioskodawcę, iż posiada wysoki poziom kontroli swoich operacji i przepływu towarów zapewniony poprzez system zarządzania ewidencją handlową oraz – w stosownych przypadkach – transportową co umożliwi przeprowadzenie właściwych kontroli celnych;
- c) **wypłacalność**, którą uznaje się za udowodnioną, gdy wnioskodawca ma dobrą sytuację finansową pozwalającą mu na wypełnianie zobowiązań, stosownie do rodzaju prowadzonej przez niego działalności gospodarczej;
- d) **spełnienie praktycznych standardów w zakresie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych bezpośrednio związanych z prowadzoną działalnością – dotyczy AEOC;**
- e) **odpowiednie standardy bezpieczeństwa i ochrony**, które uznaje się za spełnione, gdy wnioskodawca wykaże, że utrzymuje odpowiednie środki mające na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa i ochrony międzynarodowego łańcucha dostaw, w tym w obszarze odnoszącym się do integralności fizycznej i kontroli dostępu, procesów logistycznych, procesów związanych z postępowaniem z określonymi rodzajami towarów, w obszarze odnoszącym się do personelu oraz w obszarze identyfikacji partnerów handlowych – **dotyczy AEOS.**

Do podstawowych korzyści wynikających z posiadania Świadectwa – AEO zaliczyć należy:

- a) **mniejszą liczbę kontroli dokumentów i kontroli fizycznych towarów** – Upoważniony Przedsiębiorca - AEO podlega mniejszej liczbie kontroli fizycznych i kontroli dokumentów niż inni przedsiębiorcy. Analiza ryzyka, której wynik stanowi podstawę przeprowadzenia kontroli, uwzględnia fakt posiadania przez

przedsiębiorcę statusu AEO. Mniejsza liczba kontroli fizycznych i kontroli dokumentów w stosunku do AEO odnosi się także do kontroli zgłoszeń po zwolnieniu towarów.

- b) **priorytetowe traktowanie przesyłki w przypadku wytypowania do kontroli** – przeprowadzenie kontroli poza kolejnością. Jeżeli przesyłki zgłoszone przez podmiot posiadający status AEO wytypowano do kontroli fizycznej lub kontroli dokumentów, kontrole te przeprowadzane są w pierwszej kolejności.
- c) **wyбір miejsca przeprowadzenia kontroli** - na wniosek AEO kontrole można przeprowadzać w miejscu innym niż miejsce przedstawienia towarów. Miejszem tym może być centrum logistyczne lub siedziba firmy.
- d) **uprzednie powiadomienie o wybraniu przesyłki do kontroli** - jeżeli podmiot posiadający pozwolenie AEOS złożył przywózową deklarację skróconą oddział celny pierwszego wprowadzenia, powiadamia wspomnianego AEOS o wybraniu przesyłki do kontroli fizycznej. Powiadomienia dokonuje się przed przybyciem towarów na obszar celny Unii Europejskiej. Jeżeli AEO złożył zgłoszenie celne wywozowe, organ KAS właściwy do odebrania tego zgłoszenia powiadamia AEO o wybraniu przesyłki do kontroli. Powiadomienia dokonuje się przed przedstawieniem towarów.
- e) **szybszy i łatwiejszy dostęp do uproszczeń celnych** - po uznaniu statusu Upoważnionego Przedsiębiorcy AEO w zakresie uproszczeń celnych i pod warunkiem spełnienia wymogów związanych z określonym rodzajem uproszczenia przewidzianych w przepisach prawa celnego organy KAS zezwalają przedsiębiorcy na korzystanie z tego uproszczenia.

Przedsiębiorcy AEO mają możliwość korzystania z następujących uproszczeń i ułatwień:

- pozwolenie na samoobsługę celną,
- pozwolenie na odprawę scentralizowaną,
- pozwolenie na korzystanie z zabezpieczenia generalnego w obniżonej wysokości,
- pozwolenie na wpis do rejestru zgłaszającego ze zwolnieniem z obowiązku przedstawienia towarów,
- pozwolenia na uproszczenia w tranzycie.

Status AEO przyznany przez jeden kraj Unii Europejskiej uznawany jest przez organy celne we wszystkich pozostałych państwach członkowskich Unii Europejskiej. Oznacza to, że przedsiębiorca niezależnie od miejsca uzyskania statusu AEO korzysta z tych samych ułatwień w całej Unii Europejskiej. Ponadto Unia Europejska podpisała stosowne porozumienia o wzajemnym uznawaniu statusu AEO ze Szwajcarią, Norwegią, Japonią, Stanami Zjednoczonymi oraz Chinami.

Dodatkowo w Polsce wprowadzono ułatwienia organizacyjno-techniczne w celu zmniejszenia i wyeliminowania uciążliwości związanych z obsługą celną, do których należą:

- przyznawanie większych ułatwień fakultatywnych w pozwoleniach na stosowanie procedury uproszczonej,
- uruchomienie dla posiadaczy AEO linii kontaktowej z koordynatorem ds. AEO i Uproszczeń,
- zamknięcia urzędowe - upoważnienie do nakładania i zdejmowania zamknięć urzędowych.

Wprowadzono także ułatwienia w rozliczaniu podatku VAT:

- podatnik posiadający status Upoważnionego Przedsiębiorcy - AEO może rozliczyć kwotę podatku VAT należnego z tytułu importu towarów bezpośrednio w deklaracji podatkowej składanej za okres, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu importu tych towarów, bez konieczności zapłaty podatku VAT do urzędu celno-skarbowego.

15.2.Procedura Uproszczona

Procedury uproszczone pozwalają na upraszczanie czynności niezbędnych do objęcia towarów procedurami celnymi, poprzez odformalizowanie czynności związanych z dokonaniem zgłoszenia celnego.

Formy procedury uproszczonej:

1. Uproszczone zgłoszenie celne.
2. Wpis do rejestru zgłaszającego.

Stosowanie procedury uproszczonej w formie: zgłoszenia uproszczonego, wpisu do rejestru zgłaszającego uzależnione jest od uzyskania pozwolenia wydanego przez dyrektora izby administracji skarbowej właściwego ze względu na siedzibę wnioskodawcy.

Kto może ubiegać się o pozwolenie ?

Każda osoba (podmiot gospodarczy) prowadząca działalność gospodarczą na terenie RP, dokonująca zgłoszeń celnych, o ile spełnia warunki i kryteria przewidziane do udzielenia pozwolenia.

Kryteria i warunki niezbędne do spełnienia celem uzyskania pozwolenia na korzystanie ze zgłoszenia uproszczonego lub z wpisu do rejestru zgłaszającego.

Pozwolenie na korzystanie ze zgłoszenia uproszczonego, udzielane jest, jeżeli wnioskodawcy wykażą, że spełnione są następujące warunki:

- brak poważnego naruszenia lub powtarzających się naruszeń przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych, w tym brak skazania za poważne przestępstwo karne związane z działalnością gospodarczą wnioskodawcy,

- w stosownych przypadkach stosuje odpowiednie procedury obsługi pozwoleń przyznanych zgodnie ze środkami polityki handlowej lub związanych z handlem produktami rolnymi;
- zapewnia, że odpowiedni pracownicy zostali poinformowani o obowiązku powiadamiania organów celnych w każdym przypadku wykrycia trudności związanych z przestrzeganiem przepisów, oraz ustanawia procedury powiadamiania organów celnych o wystąpieniu takich trudności;
- w stosownych przypadkach, stosuje odpowiednie procedury obsługi pozwoleń na przywóz i wywóz towarów związanych z zakazami lub ograniczeniami, w tym środki mające na celu rozróżnienie towarów objętych zakazami lub ograniczeniami od innych towarów oraz zapewnia przestrzeganie takich zakazów i ograniczeń.

Pozwolenia na złożenie zgłoszenia celnego w formie wpisu do rejestru zgłaszającego udziela się, jeżeli wnioskodawcy wykażą, że spełnili następujące kryteria:

- a) brak poważnego naruszenia lub powtarzających się naruszeń przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych, w tym brak skazania za poważne przestępstwo karne związane z działalnością gospodarczą wnioskodawcy;
- b) wysoki poziom kontroli swoich operacji i przepływu towarów zapewniony poprzez system zarządzania ewidencją handlową oraz – w stosownych przypadkach – transportową, co umożliwi przeprowadzanie właściwych kontroli celnych;
- c) spełnienie praktycznych standardów w zakresie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych bezpośrednio związanych z prowadzoną działalnością.

Ogólna charakterystyka form procedury uproszczonej.

Uproszczone zgłoszenie

- jest wymagane pozwolenie,
- zgłoszenie zawsze następuje jednocześnie z przedstawieniem towaru w urzędzie celno-skarbowym,
- kontrole i rewizje celne dokonywane są na takich samych warunkach jak w trybie standardowym.

Procedura zgłoszenia uproszczonego pozwala na umieszczanie towarów pod procedurą celną po przedstawieniu zgłoszenia uproszczonego z późniejszym przedstawieniem zgłoszenia uzupełniającego.

Należności powinny zostać uregulowane w terminie 10 dni od zwolnienia towaru do procedury. Okres rozliczeniowy stosowania procedury uproszczonej wynosi miesiąc kalendarzowy (od 1 do ostatniego dnia miesiąca).

Zgłoszenie celne uzupełniające należy złożyć do 10 dnia miesiąca po upływie okresu rozliczeniowego.

W szczególnych przypadkach możliwe jest wydłużenie okresu na złożenie zgłoszenia

uzupełniającego.

Do każdego zgłoszenia uproszczonego należy przedłożyć zgłoszenie uzupełniające. Zgłoszenia uzupełniające stanowią jeden niepodzielny akt ze zgłoszeniami uproszczonymi.

Wpis do rejestru zgłaszającego:

- wymagane jest pozwolenie,
- towary dostarczane są bezpośrednio do miejsca uznanego na terenie siedziby firmy lub do innych miejsc zatwierdzonych przez organy celne,
- po przybyciu towaru do miejsca uznanego posiadacz pozwolenia zobowiązany jest powiadomić organ celny o takim przybyciu i o dostępności towarów do kontroli, wysyłając odpowiedni komunikat,
- zgłoszenie towarów do procedury celnej (np. dopuszczenie do obrotu), dokonywane jest poprzez wpisanie ich do rejestru,
- wpisanie towarów do rejestru ma tę samą moc prawną, co przyjęcie zgłoszenia celnego,
- podmiot może obejmować towary procedurą celną poza godzinami funkcjonowania oddziału celnego,
- czynności związane z obejmowaniem towarów dokonuje upoważniony pracownik firmy, który samodzielnie zdejmuje lub nakłada zamknięcia celne, drukuje dokumenty transportowe,
- komunikacja między organem celnym a przedsiębiorcą odbywa się za pomocą systemów informatycznych – wymiana komunikatów.

Okres rozliczeniowy stosowania procedury uproszczonej wynosi miesiąc kalendarzowy (od 1 do ostatniego dnia miesiąca).

Zgłoszenia uzupełniającego należy złożyć -- do 10 dnia m-ca po upływie okresu rozliczeniowego.

Termin płatności należności celnych

- w terminie 10 dni od powiadomienia dłużnika o kwocie należności (uwaga: termin na zapłatę nie może być dłuższy od tego, niż w przypadku gdyby uzyskał odroczenie terminu płatności zgodnie z art. 110 UKC) ,
- do 16 dnia miesiąca po upływie okresu rozliczeniowego – w przypadku odroczenia terminu płatności.

KORZYŚCI WYNIKAJĄCE ZE STOSOWANIA PROCEDURY UPROSZCZONEJ:

- oszczędność czasu,
- możliwość rozliczenia należnego podatku z tytułu importu towarów w deklaracji podatkowej składanej za okres, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu importu tych towarów – art.33a ustawy o VAT,

- zmniejszenie kosztów,
- szybszy dostęp do towaru,
- usprawnienie obsługi klientów,
- zwolnienie towaru przed uiszczeniem należności celnych.

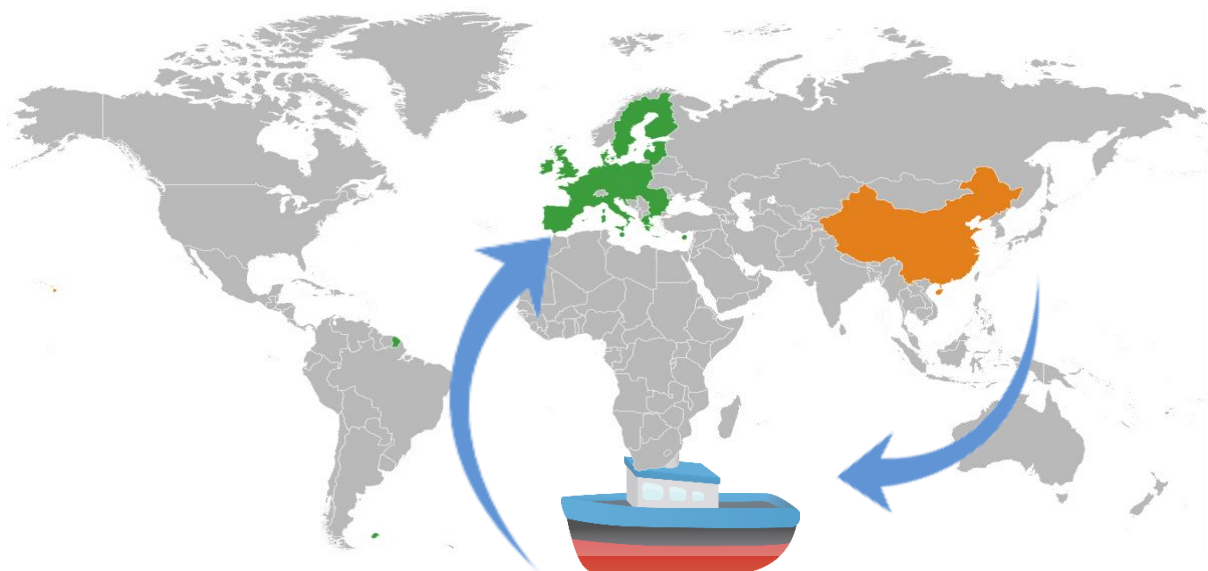
III. Zasady rozliczania podatku od towarów i usług (VAT) z tytułu importu towarów w Polsce

VAT

1. Pojęcie importu towarów

Definicja importu towarów została zawarta w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług – zgodnie z nią przez import towarów rozumie się przywóz towarów z terytorium państwa trzeciego na terytorium Unii Europejskiej.

Tym samym importem towarów będzie przywóz towaru, np. odzieży, z państw niebędących członkami Unii Europejskiej do któregoś z państw członkowskich Unii Europejskiej, np. z Chin do Polski, Wielkiej Brytanii po brexit do Polski.

Import towarów może odbywać się:

- drogą morską, np. do jednego z portów morskich w Polsce posiadających terminale kontenerowe, zlokalizowanych w Gdańsku, w Gdyni i Szczecinie;
- drogą powietrzną, np. do jednego z portów lotniczych w Polsce;
- drogą lądową, np. za pomocą transportu samochodowego lub kolejowego.

2. Miejsce opodatkowania importu towarów

Z importem towarów związany jest m. in. obowiązek rozliczenia podatku VAT, dlatego istotnym elementem przy prawidłowym wypełnianiu tego obowiązku jest ustalenie, w jakim państwie należy ten obowiązek zrealizować.

Zgodnie z zasadą ogólną sformułowaną w art. 26a ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług, miejscem importu towarów jest terytorium państwa członkowskiego, na którym towary znajdują się w momencie ich wprowadzenia na terytorium Unii Europejskiej. Wynika z tego, że w przypadku przywozu do Polski towaru z Wielkiej Brytanii import ten zostanie opodatkowany podatkiem VAT w Polsce.

Natomiast w przypadku objęcia importowanych towarów jedną z następujących procedur - art. 26a ust. 2 ustawy o podatku od towarów i usług:

- uszlachetniania czynnego,
 - odprawy czasowej z całkowitym zwolnieniem od należności celnych przywozowych,
 - składowania celnego,
 - tranzytu, w tym także składowaniem czasowym przed objęciem towarów jedną z procedur celnych,
 - wolnego obszaru celnego,
- miejscem importu takich towarów jest terytorium państwa członkowskiego, na którym towary te przestaną podlegać tym procedurom.

3. Podatnik

Jak wynika z zasady ogólnej sformułowanej w art. 15 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług, podatnikami są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą, o której mowa w ust. 2, bez względu na cel lub rezultat takiej działalności.

Zasada ta znajduje rozszerzenie w art. 17 ust. 1 i 2 ustawy o podatku od towarów i usług, zgodnie, z którym podatnikami są również osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne:

- na których ciąży obowiązek uiszczenia cła, również w przypadku, gdy na podstawie przepisów celnych importowany towar jest zwolniony od cła albo cło na towar zostało zawieszona, w części lub w całości, albo zastosowano preferencyjną, obniżoną lub zerową stawkę celną;

→ uprawnione do korzystania z procedury uszlachetnienia czynnego lub procedury odprawy czasowej, w tym również osoby, na które zgodnie z odrębnymi przepisami, zostały przeniesione prawa i obowiązki osoby uprawnionej do korzystania z procedury.

4. Moment powstania obowiązku podatkowego

W myśl zasady ogólnej wyrażonej w art. 19a ust. 9 ustawy o podatku od towarów i usług, obowiązek podatkowy z tytułu importu towarów powstaje z chwilą powstania długu celnego, tzn. w momencie, kiedy po przyjęciu zgłoszenia celnego zaimportowane towary zostaną dopuszczone do obrotu na terytorium Polski.

Natomiast art. 19a ust. 10a i ust. 11 ww. ustawy, określa zasady szczególne powstawania obowiązku podatkowego, zgodnie, z którymi:

- w przypadku objęcia towarów procedurą uszlachetnienia czynnego obowiązek podatkowy z tytułu importu towarów powstaje z chwilą zamknięcia procedury uszlachetnienia czynnego - zgodnie z art. 324 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia ustanawiającego UKC (RW),
- w przypadku objęcia towarów procedurą: składowania celnego, odprawy czasowej z całkowitym zwolnieniem z należności celnych przywozowych, uszlachetnienia czynnego, tranzytu, wolnego obszaru celnego, jeżeli od towarów tych pobierane są opłaty wyrównawcze lub opłaty o podobnym charakterze, obowiązek podatkowy z tytułu importu towarów powstaje z chwilą wymagalności tych opłat.

Wynika z tego, że podatnik VAT rozpoznaje, co do zasady, moment powstania obowiązku podatkowego w chwili, gdy organ celny dopuści zaimportowany towar do dalszego obrotu na terytorium Polski.

5. Podstawa opodatkowania

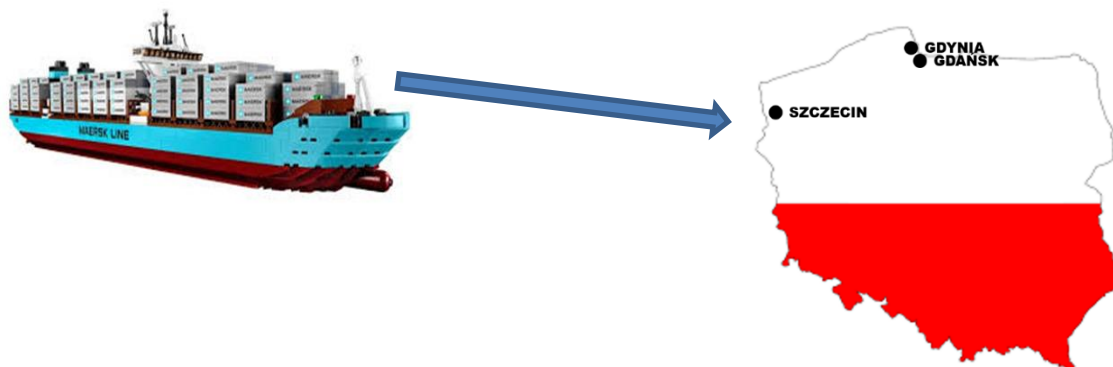
Aby w prawidłowy sposób obliczyć należny podatek VAT od importowanych towarów, należy ustalić podstawę opodatkowania, od której należy obliczyć podatek należny stosując właściwą stawkę VAT.

Zgodnie z zasadą ogólną sformułowaną w art. 30b ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług, podstawą opodatkowania z tytułu importu towarów jest wartość celna powiększona o należne cło. Natomiast, gdy przedmiotem importu są towary opodatkowane podatkiem akcyzowym, podstawą opodatkowania jest wartość celna powiększona o należne cło i podatek akcyzowy. Z powyższego wynika, że kwota, od której należy obliczyć należny podatek VAT, stanowi sumę wartości, jaką przedsiębiorca jest zobowiązany zapłacić eksporterowi za importowany towar oraz należnego cła. Należy pamiętać, że w podstawie opodatkowania uwzględnić należy koszty dodatkowe związane z importem towaru, np. koszty prowizji, opakowania, transportu i ubezpieczenia ponoszone do pierwszego miejsca przeznaczenia na terytorium kraju, jak również wynikające z transportu do innego miejsca przeznaczenia

znajdującego się na terytorium Unii Europejskiej, jeżeli miejsce to jest znane w momencie dokonania importu, a także inne niż cło opłaty i należności pobierane przez organ celny. Zasady ustalania podstawy opodatkowania z tytułu importu towarów zostały wskazane w art. 30b ust. 2, 3 i 3a ustawy o podatku od towarów i usług - wynika z nich, że:

- w przypadku towarów objętych procedurą uszlachetniania biernego podstawą opodatkowania jest różnica między wartością celną produktów przetworzonych lub zamiennych dopuszczonych do obrotu a wartością towarów wywiezionych czasowo, powiększona o należne cło. Jeżeli przedmiotem importu w ramach uszlachetniania biernego są towary opodatkowane podatkiem akcyzowym, podstawą opodatkowania jest różnica między wartością celną produktów przetworzonych lub zamiennych dopuszczonych do obrotu a wartością towarów wywiezionych czasowo, powiększona o należne cło i podatek akcyzowy;
- w przypadku towarów objętych procedurą odprawy czasowej z częściowym zwolnieniem od należności celnych przywozowych podstawą opodatkowania jest wartość celna powiększona o cło, które byłoby należne, gdyby towary te były objęte procedurą dopuszczenia do obrotu. Jeżeli przedmiotem importu w ramach procedury odprawy czasowej z częściowym zwolnieniem od należności celnych przywozowych są towary opodatkowane podatkiem akcyzowym, podstawą opodatkowania jest wartość celna powiększona o cło, które byłoby należne, gdyby towary te były objęte procedurą dopuszczenia do obrotu, i o podatek akcyzowy;
- w przypadku towarów objętych procedurą uszlachetniania czynnego, do których ma zastosowanie przepis art. 324 RW, podstawą opodatkowania jest wartość celna. Jeżeli przedmiotem importu w ramach tej procedury są towary opodatkowane podatkiem akcyzowym, podstawą opodatkowania jest wartość celna powiększona o podatek akcyzowy.

6. Zakup towarów spoza UE z odprawą celną w Polsce

Jak rozliczyć podatek?

Podatek VAT od importowanych towarów możesz rozliczyć w dwa sposoby:

- w zgłoszeniu celnym (zasada ogólna),
- lub w deklaracji VAT (procedura uproszczona).

6.1. Opodatkowanie importu towarów na zasadach ogólnych

Po ustaleniu miejsca opodatkowania, momentu powstania obowiązku podatkowego i podstawy opodatkowania należy obliczyć i wykazać należny podatek VAT. Podatnik w momencie dokonania w Polsce importu towaru zobowiązany jest złożyć do oddziału celnego zgłoszenie celne - dokument SAD (jeśli zgłoszenia dokonuje w formie papierowej) lub zgłoszenie w formie elektronicznej. W zgłoszeniu celnym podatnik obowiązany jest do obliczenia i wykazania kwoty podatku VAT, zgodnie z obowiązującymi stawkami. Po przyjęciu zgłoszenia celnego organ celno-skarbowy powiadamia importera o wysokości należnego podatku. Podatek płatny jest w terminie 10 dni od dnia powiadomienia.

Może się zdarzyć tak, że w zgłoszeniu celnym wykazano nieprawidłową kwotę podatku VAT - w takiej sytuacji:

- organ celny wyda decyzję określającą podatek w prawidłowej wysokości,
- podatnik może sam wystąpić do naczelnika urzędu celno-skarbowego o wydanie takiej decyzji, jeżeli zauważył błąd.

Zarejestrowany czynny podatnik VAT ma prawo do odliczenia podatku z tytułu importu towarów. Aby skorzystać z tego prawa, należy wykazać kwotę podatku wynikającą z otrzymanego dokumentu celnego jako podatek naliczony w deklaracji VAT za okres, w którym powstał obowiązek podatkowy, ale nie wcześniej niż za okres, w którym podatnik otrzymał dokument celny.

Jeśli naczelnik urzędu celno-skarbowego wydał decyzję określającą podatek w prawidłowej wysokości, wówczas prawo do odliczenia tego podatku powstaje w rozliczeniu za okres, w

którym otrzymano decyzję. Należy przy tym pamiętać, że prawo to przysługuje pod warunkiem dokonania zapłaty podatku wynikającego z decyzji.

Jeśli podatnik nie odliczył podatku naliczonego w ww. rozliczeniach, nadal ma prawo do odliczenia w deklaracji VAT za jeden z dwóch następujących okresów rozliczeniowych.

Przykład:

Firma X dokonuje importu towarów z Wielkiej Brytanii i składa zgłoszenie celne w oddziale celnym w porcie. Wartość celna powiększona o należne cło (czyli podstawa opodatkowania) opiewa na kwotę 80 000 zł (z tytułu importu towarów podatnik jest obowiązany zapłacić podatek VAT w wysokości 23% podstawy opodatkowania, czyli 18 400 zł w ciągu 10 dni od dnia jego powiadomienia przez organ celny o wysokości należności podatkowych (art. 33 ust 4 ustawy o podatku od towarów i usług). Zapłacony podatek należny jest jednocześnie podatkiem naliczonym podlegającym rozliczeniu w deklaracji VAT.

6.2. Opodatkowanie importu towarów w procedurze uproszczonej

Podatnicy dokonujący zgłoszeń celnych z zastosowaniem uproszczeń do sprowadzanych towarów, mają możliwość rozliczania podatku należnego bezpośrednio w deklaracji podatkowej, podobnie jak przy wewnątrzwspólnotowym nabyciu towarów.

Regulacje w tym zakresie zostały zawarte w art. 33a ustawy o podatku od towarów i usługi dotyczą uproszczenia, o którym mowa w art. 166 oraz 182 UKC, w którym okresem rozliczeniowym jest miesiąc kalendarzowy.

W art. 166 ust. 2 i 182 UKC przewidziane są następujące formy uproszczeń:

- **zgłoszenie celne uproszczone** - jest to forma uproszczenia, która pozwala na objęcie towarów procedurą celną, po przedstawieniu zgłoszenia uproszczonego z późniejszym przedstawieniem zgłoszenia uzupełniającego, realizowana z jednoczesnym przedstawieniem towaru w urzędzie celnym; wymaga uzyskania pozwolenia organu celnego,
- **wpis do rejestru zgłaszającego** - zgłoszenie celne dokonywane jest w formie wpisu do rejestru zgłaszającego.

Stosując jedną z ww. form uproszczeń, podatnik może rozliczyć kwotę podatku należnego z tytułu importu towarów w deklaracji podatkowej składanej za okres, w którym powstał obowiązek podatkowy z tego tytułu. Unika w ten sposób konieczności uprzedniej zapłaty podatku i "zamrożenia" środków finansowych firmy.

W przypadku korzystania z usług przedstawiciela pośredniego lub bezpośredniego przy obejmowaniu towarów procedurą uproszczoną, uprawnienie do rozliczenia podatku należnego z tytułu importu towarów w deklaracji podatkowej przysługuje podatnikowi, na rzecz, którego jest składane zgłoszenie celne - art. 33a ust. 5 ustawy o podatku od towarów i usług.

Przy czym obowiązek zapłaty podatku wraz z odsetkami ciąży solidarnie również na tym przedstawicielu - art. 33a ust. 8 ustawy o podatku od towarów i usług.

Z rozliczenia podatku VAT z tytułu importu towarów bezpośrednio w deklaracji podatkowej mogą korzystać również podatnicy posiadający status upoważnionego podmiotu gospodarczego (AEO), dokonujący importu towarów, jeżeli działają we własnym imieniu i na własną rzecz lub w imieniu i na rzecz których jest składane zgłoszenie celne przez przedstawiciela bezpośredniego w rozumieniu przepisów celnych (art. 33a ust. 12 ustawy o podatku od towarów i usług. Podatnicy posiadający status AEO mogą rozliczać w deklaracji cały import a nie tylko, gdy stosują uproszczenia, o których mowa w art.166 i 182 UKC.

Decydując się na rozliczanie importu towarów w deklaracji podatkowej, podatnik ma obowiązek pisemnie zawiadomić naczelnika urzędu celno-skarbowego oraz naczelnika urzędu skarbowego o:

- zamiarze rozliczania podatku na zasadach określonych w art. 33a ust. 1 - przed początkiem okresu rozliczeniowego, od którego będzie stosował takie rozliczenie;
- rezygnacji z rozliczania podatku na zasadach określonych w art. 33a ust. 1 - przed początkiem okresu rozliczeniowego, w którym rezygnuje z takiego rozliczenia.

Prawo do rozliczania podatku od importu towarów w deklaracji przysługuje pod warunkiem przedstawienia naczelnikowi urzędu celno-skarbowego, przed którym podatnik dokonuje formalności związanych z importem towarów, wydanych nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dokonaniem importu:

- zaświadczeń o braku zaległości we wpłatach należnych składek na ubezpieczenie społeczne oraz we wpłatach poszczególnych podatków stanowiących dochód budżetu państwa, przekraczających odrębnie z każdego tytułu, w tym odrębnie w każdym podatku, odpowiednio 3% kwoty należnych składek i należnych zobowiązań podatkowych w poszczególnych podatkach; udział zaległości w kwocie składek lub podatku ustala się w stosunku do kwoty należnych wpłat za okres rozliczeniowy, którego dotyczy zaległość,
- potwierdzenia zarejestrowania podatnika, jako podatnika VAT czynnego.

Warunku przedstawienia dokumentów nie stosuje się, jeżeli naczelnik urzędu celno-skarbowego posiada złożone aktualne dokumenty.

Jednocześnie należy dodać, iż wymóg przedstawienia dokumentów, o których mowa powyżej, uważa się za spełniony, również w przypadku złożenia oświadczenia o tej samej treści. Oświadczenie powinno zostać złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, tj. zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia".

Zgodnie z art. 33a ust. 6 ustawy o podatku od towarów i usług podatnik jest obowiązany do przedstawienia organowi celnemu dokumentów potwierdzających rozliczenie kwoty podatku należnego z tytułu importu towarów w deklaracji podatkowej w terminie 4 miesięcy po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy z tego tytułu.

Należy pamiętać, że jeśli w wyznaczonym wyżej terminie podatnik nie przedstawi tych dokumentów, traci prawo do rozliczenia podatku w deklaracji podatkowej na zasadach określonych w art. 33a ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług. W takim przypadku będzie miał obowiązek dokonać zapłaty organowi celnemu kwoty podatku wraz z odsetkami. Obowiązek zapłaty podatku wraz z odsetkami ciąży solidarnie również na działającym na jego rzecz przedstawicielu - art. 33a ust. 8 ustawy o podatku od towarów i usług.

Przykład:

Firma X dokonuje importu towarów z Wielkiej Brytanii, którego odprawa celna odbywa się w polskim porcie w procedurze uproszczonej. Wartość celna powiększona o należne cło (czyli podstawa opodatkowania opiewana na kwotę 80 000 zł (z tytułu importu towarów w procedurze uproszczonej podatnik nie jest zobowiązany do zapłaty podatku VAT w wysokości 18 400 zł w ciągu 10 dni od dnia otrzymania dokumentu celnego (o ile spełnił warunki określone w art. 33a ustawy o podatku od towarów i usług, w zakresie złożenia odpowiednich dokumentów). Podmiot rozliczy podatek należny w deklaracji VAT. Wykazany w deklaracji VAT podatek należny z tytułu importu jest jednocześnie podatkiem naliczonym (jeżeli nabyte towary służą czynnościom opodatkowanym). Podatnik musi potwierdzić prawidłowe rozliczenie podatku VAT w deklaracji podatkowej. W tym celu, zobowiązana jest przedstawić naczelnikowi urzędu celno – skarbowego dokumenty potwierdzające rozliczenie kwoty podatku należnego z tytułu importu towarów w deklaracji podatkowej w terminie 4 miesięcy po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy z tytułu importu towarów. Jeżeli tego nie zrobi, może na podstawie decyzji właściwego urzędu skarbowego stracić prawo do rozliczenia podatku w systemie uproszczonym nawet na 36 miesięcy i jest zobowiązana do zapłaty naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu do poboru kwoty należności celnych przywozowych wynikających z długu celnego kwoty podatku wraz z odsetkami.

IV. Skrócona lista ważniejszych czynności, które musi podjąć przedsiębiorca importujący towary z Wielkiej Brytanii do Polski:

- [rejestracja w usłudze e-Klient](#) i otrzymanie numeru EORI.
- wybór procedury celnej spośród tych, które są określone w przepisach celnych (tranzyt, dopuszczenie do obrotu, procedury specjalne).
- uzyskanie pozwolenia celnego – jeżeli przepisy wymagają, że zastosowanie procedury wymaga zgody organu celnego.
- wybór formy zgłoszenia celnego.
- wybór sposobu składania zgłoszenia importowego (np. poprzez agencję celną, przewoźnika, agencję logistyczną, samodzielnie (w tym przypadku konieczne będą

odpowiednie aplikacje dla potrzeb przesyłania komunikatów do celnych systemów operacyjnych obsługujących zgłoszenia przywozowe i ewentualnie tranzytowe). Więcej informacji na stronie PUESC.

- ustalenie klasyfikacji i wartości towaru do wprowadzenia w zgłoszeniu celnym.
- opłacenie należności celnych i podatkowych (chyba, że towar objęty jest procedurą specjalną i wówczas organ KAS dokona wezwania osoby odpowiedzialnej za realizację procedury do złożenia zabezpieczenia).

V. Skrócona lista ważniejszych czynności, które musi podjąć przedsiębiorca eksportujący towary z Polski do Wielkiej Brytanii:

- [rejestracja w usłudze e-Klient](#) i otrzymanie numer EORI.
- złożenie zgłoszenia wywozowego, procedura tranzytu
- uzyskanie pozwolenia celnego – jeżeli przepisy wymagają, że zastosowanie procedury wymaga zgody organu celnego.
- wybór formy zgłoszenia celnego.
- wybór sposobu składania zgłoszenia eksportowego (np. poprzez agencję celną, przewoźnika, agencję logistyczną, samodzielnie (w tym przypadku konieczne będą odpowiednie aplikacje dla potrzeb przesyłania komunikatów do celnych systemów operacyjnych obsługujących zgłoszenia wywozowe i ewentualnie tranzytowe). Więcej informacji na stronie PUESC.

VI. Dodatkowe informacje

Szczegółowe informacje o obrocie towarowym z krajami trzecimi, obowiązującymi w tym zakresie regulacjami prawnymi oraz ich zmianami, a także informacjami o systemach informatycznych, Przedsiębiorcy mogą znaleźć po adresami:

<https://www.podatki.gov.pl/>

<https://www.biznes.gov.pl/pl/aktualnosci/brexit-jak-sie-przygotowac>

<https://www.consilium.europa.eu/pl/policies/eu-uk-after-referendum/>

https://ec.europa.eu/taxation_customs/uk-withdrawal-pl

<https://www.biznes.gov.pl/pl/firma/handel-zagraniczny>

<https://www.mpit.gov.pl/strony/zadania/brexit/>

<https://puesc.gov.pl/web/puesc/eori>

http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/january/tradoc_156568.pdf

Informacje można również uzyskać w Krajowej Informacji Skarbowej (KIS) **pod numerami telefonów:**

22 330 03 30 (z telefonów komórkowych)

801 055 055 (z telefonów stacjonarnych)

+48 22 330 03 30 (z zagranicy)

od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.00 do 18.00

Po połączeniu z numerem infolinii należy wybrać jako temat rozmowy nr 2 (informacje celne), a następnie nr 1 (przepisy celne i Brexit).

Opracowanie: Departament Cel Ministerstwo Finansów